

ת"פ 24625/11/19 - מדינת ישראל נגד מאפיית אורן משי בע"מ, שלומי יגאל

בית הדין האזורי לעבודה באר שבע
ת"פ 24625-11-19 מדינת ישראל נ' מאפיית אורן
משי בע"מ ואח'

בפני כבוד סגן הנשיא השופט צבי פרנקל
בעניין: מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד דן טוניק

המאשימה

נגד

1. מאפיית אורן משי בע"מ
2. שלומי יגאל ע"י ב"כ עו"ד שרון מילר

הנאשמים

גזר דין

1. היום הרשעתי את הנאשמים בעבירות שיוחסו להם בכתב האישום. הרשעתי את הנאשמת בכך שהיא קיבלה את העובד שפרטיו מפורטים בסעיף 3 בכתב האישום מבלי שהממונה או עובד משרד הפנים התיר בכתב את העסקתו אצל הנאשמת. הנאשמת העסיקה את העובד מיום 1.1.8 ועד יום 1.5.18 שלא על פי היתר כדן. העובד נכנס לישראל שלא כדן ושלא דרך תחנת גבול כדן והוא מסתנן כהגדרתו בחוק למניעת הסתננות. הנאשמת העסיקה את העובד מבלי שערכה לו ביטוח רפואי מיום 11.4.16 ועד ליום 31.7.18 וכן העסיקה אותו מבלי שהפקידה עבורו במשך עשרה חודשים את מלוא כספי הפיקדון בקרן או חשבון בנק כדן. הנאשם הוא הבעלים והמנהל הרשום של הנאשמת והרשעתי אותו בהפרת אחריות של נושא משרה.

2. העבירות שהרשעתי את הנאשמים הן:

העסקה שלא כדן - עבירה על סעיף 2(א)(1) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

העסקה ללא היתר - עבירה על סעיפים 2(א)(2) ו-1 יג לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

העסקה ללא ביטוח רפואי - עבירה על סעיף 2(ב)(3) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

אי הפקדת פיקדון לעובד זר שהוא מסתנן - עבירה על סעיף 2(ב)(8) לחוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991.

3. בחינתו של מתחם הענישה הוא לפי סעיף 40 לחוק העונשין. מדובר בהעסקה של עובד מסתנן, כאשר תקופת אי עריכת הביטוח הייתה במשך למעלה משנתיים, ומשך עשרה חודשים הנאשמת לא הפקידה כספים לפיקדון בניגוד לחוק.

למרות בקשה המאשימה החלטתי לראות בכל 10 העבירות של אי הפקדת פיקדון לעובד, כעבירה אחת וזאת מאחר שמדובר באותו עובד ובאותה ביקורת שנערכה על ידי המאשימה ביום 15.11.18.

4. בע"פ 57160-01-14 מדינת ישראל - חדוות הורים בע"מ (8.11.14); להלן: עניין חדוות הורים, קבע בית הדין הארצי לעבודה, כי בקביעת מתחם הענישה יש להתחשב "בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40 ט". המחוקק הגדיר שלושה רכיבים רלוונטיים - "רכיב ראשון - קביעת החומרה המושגית של מעשה העבירה באמצעות בחינת הערך החברתי המוגן; רכיב שני - קביעת החומרה הקונקרטית של העבירה באמצעות בחינת הנסיבות הקשורות לביצועה; רכיב שלישי - שמירה על מידת מה של רצף עונשי על ידי התחשבות במצב שקדם לחקיקת תיקון מס' 113 באמצעות בחירת מדיניות הענישה הנהוגה" (המלומדים ואקי ורבין, בעמ' 430). בקביעת מתחם הענישה יש להתחשב לפיכך לא רק "בסוג העבירה שבוצעה, אלא גם בנסיבות שבהן בוצעה ובמידת אשמו של הנאשם בביצועה".

5. לענין החומרה המושגית והקונקרטית, פסק בית הדין הארצי לעבודה בע"פ 1001/01 מדינת ישראל - נפתלי ניסים, פד"ע לח' 145, 147-148 (2002):

"לחובתו של המשיב עלינו לציין כי מדובר בעבירה חמורה, במיוחד כאשר העסקת עובדים זרים ללא היתר הופכת להיות בעיה חברתית ומוסרית. העסקת עובדים זרים, ללא היתר וללא הפיקוח של החוק ומשרד העבודה והרווחה המבטיח להם תנאי עבודה הוגנים, פוגעת גם בתנאי עבודתם של עובדים מקומיים רבים הצריכים להתחרות בשוק העבודה עם "עבודה זולה". אנו מצווים מכוח עקרונות הדמוקרטיה של מדינת ישראל ומורשת ישראל להעניק יחס הוגן לזר. לפיכך, אין להטיל קנס סמלי או נמוך על המעסיק פועלים זרים ללא היתר מבלי שקיימים נימוקים מיוחדים, דבר שאינו קיים במקרה דנן".

6. הנאשמים ביצעו את העבירות בהן הורשעו במסגרת עיסוקה של הנאשמת כשהנאשם נושא משרה בה. הערך המוגן עליו ביקש המחוקק להגן בסעיפים 2(א) ו-2(א)(2) לחוק, הוא מניעת פגיעה בעובדים חלשים, ובלשונו של בית הדין הארצי לעבודה בע"פ 11534-11-14 משה אדרי - מדינת ישראל (2017):

"מדובר בעבירות כלכליות שהדרך להילחם בהן היא באמצעות יציר הרתעה כלכלית דרך הטלת קנסות כבדים, שתכליתה היא להפוך את העבריינות בתחום לבלתי משתלמת. על רקע זה, ככלל, דרך המלך

ליצירת הרתעה יעילה ואפקטיבית היא בהטלת סנקציה עונשית כספית".

7. אשר למידת הענישה הנהוגה יש להביא בחשבון בקביעת מתחם הענישה, כי מדיניות הענישה הנהוגת בעניינו של מעסיק שהעסיק עובדים זרים היא קנס מנהלי, לפי סעיף 2(א)(1) לחוק עובדים זרים. בעניינו מדובר במסתנן כאשר הקנס המינימלי הוא פי 2 מהקנס המנהלי דהיינו 20,000 ₪ כאשר התקרה היא 146,000 ₪.

אשר לביטוח רפואי, מתחם הענישה שנקבע בפסיקה הוא בין 10,000 - 30,000 ₪ הקנס המנהלי הוא 5,000 ₪.

בגין עבירת אי הפקדת הפיקדון המתחם הוא בין 5,000 - 30,000 ₪.

אשר לנושא המשרה, בגין העסקת העובד מתחם הענישה הוא בין 6,000 - 20,000 ₪, כך גם בגין עבירת הביטוח ובגין אי ההפקדה הקנס הראוי לנושא המשרה הוא 3,000 ₪.

8. הנאשמים ביקשו לגזור את דינם לקולה לאור מצבה הכלכלי של הנאשמת. לטענתם, לנאשמת חובות של עשרות מיליוני שקלים בגין נזק שנגרם כתוצאה משריפה במפעלה. כמו כן ביקש הנאשם להקל בעונשו לאור מצבו הכלכלי והמצב הקשה בשל משבר הקורונה.

9. בענין **חדוות הורים** נקבע, כי **"הנסיבות שתילקחנה בחשבון בשלב זה (והן אינן רשימה סגורה) סווגו בספרות לארבע קבוצות (ואקי ורביין, בעמ' 452) - נסיבות של חסד ורחמים (דוגמת פגיעת העונש בנאשם ובמשפחתו); נסיבות הקשורות בהתנהגות הנאשם לאחר ביצוע העבירה (דוגמת נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב); נסיבות הקשורות בהתנהגות הנאשם לפני ביצוע העבירה (דוגמת נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע העבירה, התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה, עברו הפלילי או העדרו); ובנוסף נסיבות שאינן קשורות לנאשם (התנהגות רשויות אכיפת החוק, וחלופי הזמן מעת ביצוע העבירה). עוד ניתן לקחת בחשבון בעת קביעת העונש את הצורך בהרתעת היחיד או בהרתעת הרבים במקרה הספציפי (סעיפים 40 ו' ו- ז' לחוק העונשין; עניין גברזג'י), כאשר מודגש כי כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא יזקפו לחובתו."**

המחוקק מנה רשימה של שיקולים שיש להביא בחשבון עת מבקש בית דין לשקול חריגה ממתחם הענישה. כך, נקבע, כי יש לקחת בחשבון נסיבות הקשורות למידת הפגיעה בנאשם ובמשפחתו, להתנהגות הנאשם לאחר ביצוע העבירה ולפניה וכן בהתנהגות רשויות האכיפה ובחלופי הזמן ממועד ביצוע העבירה. בנוסף לכך, ניתן לקחת בחשבון את הצורך בהרתעת היחיד או בהרתעת הרבים במקרה הספציפי; שיקולי שיקום והגנה על שלום הציבור; כן יש להביא בחשבון כל נסיבה אחרת הרלבנטית לעניין.

10. בבואי לגזור את העונש מצאתי לחרוג לקולה ממתחמי הענישה המקובלים לאור הנסיבות המיוחדות של משבר הקורונה ומצבה הכלכלי של הנאשמת כפי שעלה מהמסמכים שצירפה וכן בהתחשב בכך שתקופת העסקה ללא היתר היא בת ארבעה חודשים בלבד והעובד ממשיך לעבוד כעת אצל הנאשמת לאחר שהוסדר מעמדו.

על כן אני מחליט לגזור על הנאשמת את הקנסות הבאים:

בגין העסקת העובד: אני מטיל על הנאשמת קנס בשיעור של 22,000 ₪ בלבד;

בגין עבירת העסקה ללא ביטוח רפואי: אני מטיל על הנאשמת קנס בשיעור של 10,000 ₪;

בגין עבירת אי הפקדה: אני מטיל על הנאשמת קנס בשיעור של 7,000 ₪ אף על פי שמדובר בעשרה חודשים של אי הפקדה.

על הנאשם כנושא משרה אני גוזר:

בגין העסקת העובד: קנס בשיעור של 6,000 ₪;

בגין העסקה ללא ביטוח רפואי: קנס בשיעור של 6,000 ₪;

בגין אי הפקדת פיקדון: קנס בשיעור של 3,000 ₪.

11. סופו של דבר:

הנאשמת תשלם קנס בסך של 39,000 ₪.

הנאשם ישלם קנס בשיעור של 15,000 ₪.

לאור מצבם הכלכלי של הנאשמים אני קובע שהנאשמת רשאית לשלם את הקנס ב - 39 תשלומים של 1,000 ₪ כל אחד.

הנאשם רשאי לשלם את הקנס ב - 15 תשלומים של 1,000 ₪ כל אחד.

הנאשמים ישלמו את הקנסות החל ביום 1.2.21 ובכל 1 בחודש שלאחר מכן.

אם אחד מהקנסות לא ישולם במועד, תעמוד יתרת הקנס לפירעון מיידי.

12. הנאשמים מופנים למזכירות בית הדין לקבלת שוברי תשלום.

13. זכות ערעור כדין.

14. לבקשת הצדדים מהיום, גזר הדין יישלח לבאי כוח הצדדים בדואר.

ניתן היום, י"ד כסלו תשפ"א, 30 נובמבר 2020, בהעדר הצדדים.